

Nedskrevet erindring af Olaf Cecil Johansen, født 28.5.1920 i Esbjerg

Byhistorisk Arkiv, Esbjerg, (fil A2299OJohansen1.pdf)

s. 51 ff. Tirsdag d. 4. september 1939 lige efter arbejdstid så jeg i det fine vejr en mindre flyvemaskine over Esbjerg. Den fløj ret lavt, og jeg fulgte den med øjnene fra vor altan og efter at den var fløjet over vort hus fra vort sovekammervindue. Jeg kunne ikke se dens identitet. Dengang kiggede man altid efter flyvemaskiner. Samtidigt hørte jeg radio, som tilfældigvis var indstillet på den bølgelængde, som Blåvand Radio benyttede til kontakt med fiskerne på havet. Her hørte jeg en meget bekymret kvindestemme, som råbte til sin mand på havet, at man var begyndt at bombe Esbjerg ved Strandby Plads. Få minutter senere var jeg på cykel på stedet og så, hvorledes en bombe havde ramt beboelseshusene i Frodesgade 150 og 152. En person blev dræbt og flere blev såret. Samme aften hørte vi om folk, som tog væk fra byen med dyner m.v. Senere blev det klarlagt, at det var en engelsk flyvemaskine, som antagelig havde taget fejl af Fanø og Sild.

...

Efter krigsudbruddet og besættelsen den 9. april begyndte priserne at stige. Som eksempel kan nævnes, at jeg længe havde sparet sammen til en rejseskrivemaskine. Omkring den 1. april 1940 spurgte jeg efter en engelsk "Imperial", som kostede godt 300 kr. Jeg blev tilbudt 15 % rabat for kontant betaling. Prisen svarede til 1 – 2 måneders løn. Da jeg kort efter den 9. april købte maskinen, nægtede forhandleren, som var en af Esbjergs kendte missionsfolk, at han havde tilbudt 15 % rabat. Jeg fik dog 15 kr. i rabat.

I øvrigt blev jeg sammen med Marnved udnævnt til husvagt for Finlandsgade 38. Vi fik ansvaret for at alle ved luftalarm kom i beskyttelsesrum i kælderen, og at vi var parat til at slukke eventuelle tagbrande. Da der også nogle gange var luftalarm om dagen, måtte jeg cykle hjem i arbejdstiden. Jeg kan bl.a. huske en eftermiddag, jeg fra kontoret så en engelsk flyvemaskine, som dykkede og kastede nogle bomber. De ramte dog lige ved siden af nogle tyske krigsskibe, som lå i havnen. Da luftalarmen straks herefter lød, fik jeg som husvagt travlt med at cykle hjem, medens det tyske antiluftskyts fyrede lavt efter flyvemaskinen. Så lavt, at jeg kort før vort hus i Finlandsgade måtte søge ly i en husopgang.

...

I sommeren 1943 var min mor med tog på vej tilbage til Esbjerg efter et besøg i Odense. På grund af en folkestrejke i Esbjerg var byen blevet afspærret af tyskerne, så toget kørte ikke længere end til Tjæreborg. Her måtte alle passagerer overnatte. Min mor overnattede således i en lade på en bondegård. Næste dag blev afspærringen ophævet, og passagererne kunne så med deres bagage spadsere de ca. 10 km til Esbjerg.

I sommeren 1944 var jeg en søndag i Esbjerg sammen med Grethe, da en formation af amerikanske "flyvende fæstninger" overfløj byen og blev meget kraftigt beskudt af tysk antiluftskyts. Vi stod (noget uforsigtigt) på altanen, og så en af de amerikanske maskiner blive ramt og langsomt miste fart og styrte ned, medens de øvrige maskiner fortsatte i formationen. Medens vi stod på altanen gik der nogle granatsplinter fra antiluftskytset gennem tagvinduet i køkkenet, og glasset blev til "stødt melis". Samme eftermiddag rejste Grethe og jeg som planlagt med tog til Vejle. Min mor skrev senere, at hun og tante Doro under spadseretur samme eftermiddag ved Sædding havde fundet endnu blodige kæber af et besætningsmedlem fra den amerikanske flyvemaskine.